

Непријатно сам се збунио претпрошле године, негде у летње доба, кад су ми познаници из Норвешке, који су први пут боравили у Београду, затражили да их одведем у неки ноћни клуб у којем могу да чују српску музику.

Чекај мало, зачудио сам се у себи: странци, а захтевају српску музику?! Не српске ратне злочинце, српску колективну кривицу или мултикултурно парче српске територије – с тим не би било проблема, такве робе имамо у изобиљу, увек спремне за све који је траже – него српску музику!

Океј, закључио сам, колико год ненормалан био њихов захтев, испунићу га, водићу их на такво место. Само, које?! У ком то београдском ноћном клубу пуштају српску музику? Постоји ли уопште српска музика прилагођена ноћном животу, панично сам се запитао...

Са истим тим проблемом који сам ја решавао пре две године, ових дана суочавају се волонтери на Универзијади. Оне хиљаде спортиста, пристиглих са свих крајева света, неминовно од својих домаћина траже да им покажу карактеристичне, оригинално овдашње знаменитости. Па и у ноћном животу. Поготово у ноћном животу! Могућности за добар вечерњи провод важно су обележје сваке метрополе, а они су све млади људи. Пожелеће да виде како се њихови вршњаци у Србији забављају кад падне мрак. Као и они моји луди Норвежани, затражиће од својих домаћина да их одведу у типично српски амбијент.

Они који су то већ урадили, мало се разочарали. Дневни лист "Блиц" је пре неколико дана пренео утиске појединих такмичара, придошлих са разних страна света, на почетку боравка у Београду. Поред укусне хране и лепоте овдашњих жена, што су већ општа места, истакли су и ноћни живот. Али, пожалили су се да није превише аутентичан. Тако је један турски спортиста (који је инсистирао на анонимности како га тренер не би казнио), рекао да су се он и његови саиграчи већ прве вечери искрали из универзитетског села и упустили у провод:

- Осим стране музике, пуштали су и српску, која је слична нашој, па не можемо да је слушамо баш целу ноћ – искрен је био млади Турчин.

Аустралијски кошаркаш Нејт Томлинсон каже да је потпуно одушевљен сплавовима, јер никада раније није видео клубове на води. Ипак, и он има примедбу:

- Једина замерка је што сам слушао страну музику, коју слушам и код куће. Волео бих да сам чуо нешто ваше.

Искуства ова два академца заиста верно одсликавају овдашњи ноћни живот, најурбанију страну Београда (и сваког другог велеграда). Клубови у Београду деле се на оне у којима трешти турбо-фолк, и оне у којима грувају западни хитови. У једном од ових првих био је млади Турчин, па му је досадило да слуша песме које су накарадне копије музике његове земље. У једном од ових других обрео се млади Аустралијанац, па му је недостајало нешто што не може да чује и у својој земљи.

Музика која се слуша по ноћном Београду ни по чему није специфична, јединствена, оригинална. У реду, та чињеница, сложићемо се, није највеће зло које може да снађе један град и земљу којој је он престоница. Али, није ни пријатна, јер указује на озбиљније проблеме од губљења музичког идентитета. Рецимо, на свеобухватно одумирање националног идентитета.

У школству је преписивање регулисано на врло једноставан начин – забрањено је законом! Зато ученик који преписује може од тога да има неку корист само ако га наставник не ухвати, па се из петних жила труди како би његова илегална активност остала непримећена. У српској политици, међутим, ствар стоји потпуно другачије. Преписивање као да је не само дозвољено, него и пожељно. Већ девет година фотокопирамо од других све и свашта – законе, статуте, уставе, политичка уређења, економију, монетарну политику – али то уопште не кријемо. Напротив, хвалимо се на сав глас, из петних жила се трудимо да сви примете како преписујемо. Срећни смо када нас неко похвали да смо добро преписали и очекујемо неку награду за уложени труд, најпре "бели шенген", а касније и чланство у Европској унији.

Насупрот очекивањима, такво одрицање од својствености и посебности не доноси никакве користи, нити олакшице. Нико не воли плагијаторе. Још мање цени. Анонимни Турчин, кошаркаш Аустралијанац и остали спортисти који буду схватили да је српска урбана култура ишчезла не само из ноћног, већ и из дневног живота, а да нам је

национални идентитет страдао у транзицији, неће нас због тога нимало више поштовати. Управо супротно.

Ако се питате како сам се ономад снашао са Норвежанима – лако! Објаснио сам им да је Ријана у ствари Српкиња која је побегла од Милошевићевог режима, а да је Били Ајдол рођени Чачанин, па да, према томе, цео свет слуша српску музику... Шалим се. Водао сам их по оних неколико кафана у Земуну у којима се гости до дубоко у ноћ веселе уз живу музику, уз стране и домаће песме, али одсвиране у типично овдашњем стилу. После су ми рекли да тако нешто никада нису видели и да су се провели много боље него на сплавовима које су походили до тада.